

報

FADJAR

晨

SOERAT KABAR BOEAT SEGALA BANGSA.

Terbit di Cheribon saban hari, ketjoewali hari Minggoe dan hari Raja dengan bahasa Melajoe dan Blanda.

Hoofdredacteur: J. C. WEYDEMULLER
Redacteur: KWEE KHENG LIONG
Redacteur Detective: W. PROJECTOR

ABONNEMENT:
Dalem kota Cheribon 3 boelan. . . . f 5.-
Hindia-Nederland 3 boelan " 6.-
Loear Hindia-Nederland 3 boelan " 7.50

ADVERTENTIE:
Dari 1-25 perkataan, 1 kali moeat f 2.50
Tiap-tiap 5 perkataan atawa koerang tamba 0.40

ADMINISTRATIE EN UITGAVE:
HANDELSDRUKKERIJ
"DE FADJAR"
CHERIBON - PEKALANGAN
TELEFOON No. 193.

Ini Hari „FADJAR” diterbitken satoe lembar

LELANG BESAR

pada nanti hari

Senen dan Selasa ddo. 19 dan 20 Dec. 1921

Houthandel „De Sindari”

di blakang roemah

Kouw Loen Goan, Kali baroe Noord-Cheribon

JANG BAKAL DI LELANGKEN:

200 M³ kajoe djati dolken dan balken
kajoe bengkok dan oesoek djati
100 M³ kajoe kamper, semoea ini
kajoe jang masi baik.

Jang pegang ini telang,

KOUW LOEN GOAN

Telefoon No. 110.

Kaveling Staat bole minta pertjoema.

Siapa adanja itoe „partij Oelar-Boeloe”?

Oleh: K. KH. Liong

Pembatja jang terhormat,
Sebagimana dalem saia poenja toelisan jang pertama, saia sveda toetoeerken sedikit tentang KADJELERAN dan KABOESOEKANNJA sasoe waktoe perkoempoelan, pergerakan dan pergaolan jang berada dibawa pengaroehnja „PARTY OELAR-BOELOE”. Dan saia poenja pikiran itoe sekarang soeda menjabarkeun berboekti dengan adanja hal-hal jang saia aken toetoeerken dibawa ini. Saia tiada perloe terangkan siapa adanja itoe PARTY OELAR-BOELOE, jang sekarang sedeng MERADJALELA dan oendjoek perboeatannja di bebrapa kota di Java: tapi kaloe pembatja soeda menjabarkeun sampe di achirnja ini toelisan, pembatja lantap taep taep siapa adanja itoe orang-orang jang berada diatas toeneel dari komedi „PARTY OELAR BOELOE”, jang sedeng malakoeken marika poenja rol dan actie doekanja antero penonton.
Marika poenja tara memegang rol dan mendjalanken actienja ada sanget bagoes, hingga antero penonton anggep jang itoe kedjadian-kedjadian dan perboeatannja itoe ada dengan sasoe waktoe perkoempoelan, pergerakan dan pergaolan jang terdiri dari banyak orang dan bangsa, bila berada dibawa pengaroehnja itoe PARTY OELAR BOELOE jang maksoednja tiada laen TJOEMA aken tjari oentoeng goena dirinja sendiri dan merboet kakoe wasahan dan kamoeliaman boeat marika poenja kaeom; saia brani tetapkan itoe tiga golongan tiada nanti bisa hidoep sebagaimana mistinja: maski djoega itoe Party Oelar Boeloe belon oendjoek sinarnja dan belon bertindak lebih dalem ka djoeroesan dimana marika aken ambil tempat. Tapi, dikaloe itoe, „KAOEM” terseboet moelai oeloer tangannja dan bertindak lebih dalem ka djoeroesan jang dimaksoedken, marika nanti membikin orang-orang jang berada didalem itoe tiga golongan djadi kegatalan dengan adanja itoe HARTA-TJILAKA, jang membikin matanja djadi silo.
Dan kaloe soeda kedjadian begitoe roepa, ada satoe tempo jang sanget bagoes sekali bagi itoe Party oendjoeken maksoed dan haloeannja. Itoe orang-orang jang sedeng bermata glap dan aoes dengan adanja itoe Harta-Tjilaka jang disodorken padanja dengan zonder menimbang lebih djoeh, ia orang nanti lantap oendjoek moefaketnja hati. Dalem keadahan jang begitoe roepa, marika-lantaran dari karikoessannja dan ketemahaan-

DONGENGANNJA.

W. PROJECTOR

III

O, begitoe. Nou soedah baboe, kowee pergi kerdja sadja, dan sebentar kaloe ada tamoe, kowee tida boleh dateng di moeka ja?
Baik toean, baboe boleh pigi ja?
Ja . . . Gvd . . . donder maar op!
Tida antara berapa lama djoega toerternja soeatoe auto bersoeit:
Tot . . . tot tot toooooot
ahoeoeoeh
Jantje Keutelkramp lantap kaget lantap berdiri sambil berpakean pijama serta menoenngoe kadatangannja autonja tadi.
Ha! mijnheer Schr. hoe maakt het U?
Goed mijnheer . . . van de zwarte partij, alleen voel ik mij een beetje kesel en keder in de laatste dagen.
Mijnheer baik kita orang omong melajoe sadja soepaja banyak orang bisa faham ini pertjakapan.
Baiklah, saia moefakat mijnheer Keutelkramp.
Party Glap: Toean saia denger jang soerat kabar Fadjar maoe boeka kita-orang poenja toeng. Apa toean tida takoet sedeng toean djoega ada mempoenjai aandeel dari itoe Party Glap?
Toean Keutelkramp: Saia perdoeli apa, toch habisnja boelan December toch saia misti mentit ka Bandoeng.
Djangan begitoe toean, toch toean misti toeloeng kita poenja Party.
Keutelkramp: Saia soeka toeloeng, tetapi semoea diatas pembajaran, kerna sekarang waktoe malaise, semoea barang mendjadi mahal, dan ajer kata-kata bertamba mahal. En saia, dikaloe tida ada ajer kata merk „De Vrijbouter” tentoe saia tida bisa toelis artikel, dan djoega tida bisa pentoeng kepalanja toean Hoofdredacteur dari Fadjar.
Party Glap: Saia kasi persen satoe dozijn „De Vrybouter” dikaloe saban hari toean oesik betoel-betoel dalem toean poenja Cheribonsche-Courant diatas itoe toean Hoofdredacteur ampoenja diri, soepaja Fadjar aken tida bisa terbit lagi. Apa toean brani itoe?
(Aken di samboeng)
nja dari itoe Harta-Tjilaka, tida mendoesin dan tida inget jang dirinja sekarang sedeng di SERET ka satoe djoeroesan, jang bisa bikin tindakannja terdjeblos kadalem satoe djoerang tersesat dan djoerang tjilaka!
Tjohalah pembatja nanti soeka boewang sedikit temponja jang berharga, boeat toeloeng menimbang sama saia poenja peroeepamahan-peroeepamahan jang saia toetoeerken dibawa ini; disitoelah pembatja nanti baroe dapet taep, sampe dimana itoe

RING! RING!! RING!!!

505? 505? 505?

Jaitoe ada nommer telefoon dari Autoverhuurderij „TRIO”

Pekaroengan 33, semoea auto baroe jang sengadja tida maoe pake tweede hand, soepaja diperdjalanlan tida membikin soesah pada sipenjewan. Jang paling perloe haroes djangan diloepea, teroe-tama orang pesiar aken mentjari kasenangan boekan kasoeshan!!!

Hormat saja,

TAN CHONG LENG

FEUILLETON

TJERITA

„Pengaroehnja harta Doenia”

Soeatoe tjerita jang benar-benar telah kedjadian di Bandoeng.

OLEH: „BOEN HOEIJ”

Di larang tjitak lagi (Terlindoeng oleh auteurs recht).

MOELAI MENBOEDJOEK.

14.

„Apa kae soeda taep pasti jang kae poenja oetang bakal dibalarin oleh itoe Baron du Venus?” Tanja istrinja kamoedian sasoeandja ia tegehkan hatinja.

„Soeda tantoe dan soeda pasti” Saet Abdul dengan tjepat: „Asal sadja kita poenja famelie”
Abdul tida maoe bitjara troes, kerna ia takoet terdengar oleh njai Meleija, jang tida ada doea meter djoehnja dari ia ada bitjara itoe.
„Kenapa? Kenapa kita moesti ber-dami doeloe sama kita poenja familie?” Tanja si istri dengan poera-poera kaget: „Apatah kae maoe djoewal ini tanah dan roemanja?”
„Boekan! Boekan hal roemah jang akoe maoe damikan, tapi ada satoe hal jang kae djoega moesti dapet taep, njai koe jang manis!”
„Hal apatah, soewami koe jang kae maoe damikan sama kita poenja famelie? Akoe kapengin sekali dapet taep dengan lekas!”
„Sabentar-sabentar kae nanti dapet taep,!” Sebab sekarang ada si njai di sini djadi tiada baik kaloe ia dapat

dengar kita orang poenja hal!”
Mendengar omongannja iapoenja soewami, nji Roemina-istrinja Abdul djadi semangkin tetap doegahannja, jang Baron du Venus ada maoein sama iapoenja anak tiri. Jang djoestroe ia sendiri ada sedikit bentjisama adanja njai Maleija, jang sanget krashatinja, lebih kras dari orang jang branganan.
Inilah tiada boleh disangkal, jang kebanjakan orang prampoewan jang dibikin selir atawa djadi bini moeda, moesti ada mempoenjai hati saperti itoe prampoewan jang terseboet.
Satoe djam soeda liwat dari jang tertoeoer diatas.
Itoe waktoe njai Maleija ada disoeroe dergi ka iapoenja Bibi, jang roemahnja adadikampoeng Poengkoer. Dengan tida adanja iapoenja anak, ada soewaktoe tempo jang baik boeat ia bitjarakan maksoed hatinja, sama ia poenja istri,

Abdul-Djail laloe bitjarakan sama nji Roemina, apa jang ia telah damikan sama N. S. Huang. Achier-achier ia laloe berkata:
„Pegimana kae poenja pikiran tentang hal ini?”
„Ako kira sadja” Kata iapoenja istri; „Tantoe njai Maleija tida akan nanti maoe toeroet sama kae poenja kamaoenan itoe, jang melanggar peradatannja kae poenja kebangsahan!”
„Satoe moestail! Dia toch bakal djadi satoe istri jang ternama dalam bilangan antero Preanger dan Djawa Koelon.”
„Ako kira sadja kae poenja maksoed itoe tiada nanti bisa berhasil!”
„Sebab? Asal njai Maleija soeka toeroet sama kae poenja maoe, tantoe bisa djadi. Inilah kae brani pastikan dengan soempah!”
Njai Roemina tida menjaet.
„Kaloe sadja ini hal soeda berhasil,

akoe boleh tra oesa pergi tidoer di Hotel Gouvernement, lantaran dari akoe poenja oetang, jang akoe tiada sanggoep baiaf!”
Doea orang itoe sekean lamanja tiada ada satoe jang maoe boeka soewara,
„Kaloe njai Maleija tida menoeeroet sama kita poenja maoe” Kata Abdul kamoedian, sasoeandja ia berpikir sekian lamanja: „Ako nanti paksa padanja. Sampe ia menoeeroet akoe poenja maoe!”
(Akan disamboeng),

Partij Oelar Boeloe ada mengambil korbannya. Dari pikiran mana, djoega pembatja nanti dapat poela satoe hoekti, bahoewa toelisannya saorang moeda saperti saia-jang baroe kloewar dari pintoenja roemah sekola'an, sebagaimana orang banjak soeda kata, ada djoega sedikit faedahnja goena diperhatiken.

Saja oepamakan sadja dengan satoe poehoen yang leibat daonnja dan hidoep soeboer, sebagai djoega tiada ada saingannya lagi dimoeka boemi ini, kaloe satoe tempo didatengin oleh sekawanan Oelar-Boeloe dan rembetin iapoennja tjabang dan makanin iapoendaon-daon yang hidjo dengan zonder menginget sama dirinja itoe poehoen, apatah itoe poehoen nanti bisa tetap hidoep soeboer dan angkoeh dengan iapoennja kaleibatan daonnja yang hidjo??

Boeat samentara waktoe itoe poehoen moesti trima peroentoengan nasipnja, yang soeda dibikin roesak oleh itoe sekawanan Oelar-Boeloe. Sepandjang itoe tempo, poehoen mana siang dan malam ada mengharep sama toerobnja sang aer-oedian yang deres dan sering, boeat toeloeng oesir dan labraken sama itoe kawanan Oelar Boeloe yang berbisn dan yang soeda bikin hilang iapoennja keangkeran dan kasoeboeran.

Apa yang diharep oleh itoe poehoen, yang soeda dibikin saperti satoe RERONGKONG MANOESIA, ada betoel sekali; dan tjema dengan adanya itoe serangan sadja, itoe sekawanan Oelar boeloe nanti bisa disingkirken: maski djoega tiada semoewanja.

Dan, tiada lama poela itoe poehoen, sasoeadana itoe sekawanan Oelar Boeloe berlaloe dari tempatnja, ia laoe oendjoek poela kasoeboerannya dan keagoengannya dimoeka boemi ini dengan angkoeh.

Boekan sadja perkaranja itoe poehoen ada begitoe roepa, tapi menoe-roet sebagaimana saja poennja taoe, maski satoe negri yang sanget tegeoh, koewat dan bagoes atoeran pementahannya poen, bila berada dibawa pengaroehnja itoe Party Oelar Boeloe, yang beroepa saperti PELINDOENG NEGRI, PEMBELA RAHAJAT atawa yang bertjokol diatas korsiinja ambtenaar-ambtenaar dari Kamer van staet, tiada nanti itoe negri bisa tetap hidoep dengan iapoennja kategoehan, kakoewatan dan kebagoesannya iapoennja pementahan: hanja satoe gontangan dan kakaloetan nanti lantas timboel dengan zonder ketaoean lagi.

(Aken di samboeng).

TENTANG CONFERENTIE DI WASHINGTON.

Sebagaimana orang tentoe masi inget dalem toelisn kita doeloean, bahoewa Harding berdjaja boeat boeka itoe Conferentie dengan maksoed yang soefji, boeat padamkan itoe lalatoe lalatoe dari api paprangan dengan djalan perwatesan sendjata.

Ituelah tida bisa kita rewelin lebi djae.

Tapi apaka itoe Conferentie yang telah di boeka 11 November ada terasa baik?

Ini lah ada itoe soeal yang orang nanti bisa taoe di bawa ini.

Menoe-roet datengnja telegram telegram yang berhoeboeng dengan itoe Conferentie adalah itoe soeal soeal yang soenggoe soekder di ketaoei. Apaka yang aken beroleh.

Orang bisa liat dalem ini dagblad telegram yang termoeat 10 ini boelan, menjatakan tentang marahnja oetoesan Tiongkok lantaran sikep yang di diambil dalem itoe Conferentie soeda terdjadi loear dalem lebi tege; berkeser apa yang doelo-soeda di bitjaken oleh fihaknja Amerika boeat perhatiken apa yang djadi soeal soealnja. Tiongkok tatapi berachir. . . itoe Conferentie soeda sampinken apa yang djadi pengharepan dan kasetiannya Tiongkok.

Lantaran begitoe hingga bikin itoe oetoesan Tiongkok rasa mendongkol. Boekan sadja sikep yang bagitoe telah di ambil oleh itoe Conferentie hingga menerbitken koerang senangnja salah satoe oetoesan.

Japan soeda minta soepaja itoe perwatesan di bikin samoea rata yang mana voorstel voorstel ini soeda bikin tida senangnja di Amerika.

Itoe semoea kita rasa tiada perloe boeat kita rewelin lebi djaeoh, sekarang kita perloe oendjoek pada pembatja.

Bagimana di washington moesti di adaken itoe Conferentie? Sebah apa itoe Conferentie di bikin oleh Amerika??

Di atas kita telah bilang, itoe Conferentie ada itoe daja yang soefji boeat pandemken lalatoe dari api paprangan.

Conferentie di bikin oleh Amerika

kerna Amerika ada penoeh terselip politik politieknya Europa.

Orang menanja: „Apaka di adaken itoe Conferentie paprangan aken tida bisa berkobar?

Amerika perloe adaken itoe Conferentie lantaran ternjata bahoewa boekan sadja paprangan brentie perdamian kliatan kekel tapi ternjata saperti matjan yang aken reboet korban, satoe sama lain aken oendjoek kakwasaan dan minta hak lebih tinggi.

Amerika penting boeat adaken itoe Conferentie kerna negri negri yang saperti Inggris, Frankrijk, Duitschland enz. enz. Tiada mamoe adaken perdamian antara satoe sama lain dan tadih sesoeatoe negri yang masi semoea maennja boeat besarken sendjata perang, serta tida bisa koet bantras lakoennja sesoeatoe negri yang menindes pada yang lemah.

Dus, ituelah yang djadi soeal toerutama tentang adoenja itoe Conferentie.

Amerika telah berdjaja dan tjampoer tangan dalem itoe soeal berdamian versailles dan tjampoer diriken volkenbond, ituelah ada soeal-soeal yang bergoena bagi oemoem, toerutama boeat dirinja sendiri.

Satoe partij yang mempoenjai anggepan-anggepan, ituelah ternjata kakaloetan dari pergoeletan politik aken tiada lagi.

Soeal Laetan Tedeoh, ituelah yang Amerika ada taroh pengharepan besar tentang keadaän di benoea Azia djadi berobah.

Perlepasan sendjata yang di bitjaken dalem itoe conferentie yang mana djoega ada itoe djalan boeat djadi persarekitan-persarekitan baroe antara negri-negri seperti Inggris dan Japan.

Persariketan antara itoe doea negri oleh Tiongkok tiada maee di anggep sah sabelonnja itoe contract-contract baroe di djaeot.

Lantaran itoe politik-politiek yang di bikin semangkin roewet soeda mandekken kahendakannya Amerika boeat tjampoer volkenbond, kerna Inggris telah madjoeken Voorstel boeat marika mengoetaken acus fatsal politik sedeng difihak Amerika tiada maee menetepken itoe voorstel-voorstel yang di tetepken oleh perdamian versailles.

Tetapi maski Amerika toch ternjata Amerika tiada maee pegang neutraal tentang itoe politik.

Inggris dan Japan yang berpengharepan besar boeat dirinja ada di pihak atas tentang perwatesan angkatan laeot, yang mana oleh marika ada di rasa perloe dengan banjaknja kapal-kapal perang. Djoega ia anggap, bahoewa itoe ada oerat dan toeloeng lebi tege tenaganya negri.

Tentang ini karoewatan ada ternjata apa yang Amerika telah doega, bahoewa itoe perdamian bisa di dapat dengan „opendeur politik” seperti yang telah di njatakan oleh staatssecre tarisnja Amerika pada tempo taoen 1900.

Perdjandjian-perdjandjian yang perloe tentang itoe perlepasansendjata yang masing-masing negri bisa mengoesahaken negrinja sendiri itoe semoea ada terdjadi satoe perdjandjian yang toerutama dan tertangtoeng dengan itoe soeal perwatesan angkatan perang laeot, yang mana oleh Inggris dan Japan masi rasa penasarann boeat trima apa yang telah di tetepken.

Inggris masa tinggal tetep boeat bergandeng dengan Japan dan aken menjoba berdamian antara Amerika dan Japan, yang oleh Amerika aken beri kasempetan boeat toererken persarikatan antara Japan dan Inggris.

Dalem hal yang pertama orang bisa njatakan tentang itoe pesarikatan antara Amerika dan Inggris dan mereboet kamenangannya Japan boeat Amerika, itoe soeal soeda mengenaken Tiongkok adanya perdjandjian ini.

Soenggoeh kaloe kita pikir bagimana dengan keadaannya Tiongkok dalem ini doenia pergoeletan ituelah satoe soeal yang menjediken.

Tiongkok maski ada itoe negri yang penoeh membawa kapentingan bagian Azia toch apa yang marika oendjoek itoe soeda djadi sebaliknja.

Conferentie di washington ada itoe daja oepaja boeat mengoerengken bekakas perang, poen kita rasa ada satoe kapentingan yang tida boleh di kasi liwat. Oeroesan oeroesan yang terbawa oleh Tiongkok.

Dalem ini Conferentie Frankrijk soeda menjoba programma laskor oleh kerna Duitschland tiada mempoenjai hak lagi tentang itoe.

Tetapi pertjobaan ini ada terdjadi satoe soeal yang djaeoh.

Perkara di Timoeor Djaeoh yang penting bagi Tiongkok dengan oeroesan politik politiek boeroek yang di sebar oleh Japan? sabar pembatja liat bagian ka II yang aken menjoesoel.

Kho.

Kabar Hindia

LUTENANT DI BOENOEH.

Toean Tjong Pat Poh, luitenant bangsa Tionghoa di Medan, telah di boenoech mati dengan satoe piso di hatinja oleh saorang Tionghoa.

Pemboenoechan itoe, boleh djadi ada berhoeboeng dengan luitenant itoe poennja penangkapan paspoer.

Sedeng pemboenoechnja soeda di tjekoek dan sekarang ia ada menantiken poetoessannya Hakim.

BANJAK BANGSAT.

Dari Sindanglaeot kita dapat kabar, bahoewa di desa Tjipedjeuh, dalem roemahnja saorang boemipoetera nama Kadman, telah di masoekin pentjoeri dengan menggoenaken api. Tapi soekoer djoega perboeatan itoe kaboe-roe kataoean.

Djoega tempo tanggal 8 i. b. roemahnja M. Sastrasoeidra di tjipedjeuh poen telah djadi korban dari pentjoeri, yang mengondol barangnja si toean roemah.

Kita harep sadja itoe keadahan yang koesoet, politie nanti soeka oendjoek tangan besinja, soepaja pendoeoek kampoeng tiada merasa koeatir yang barangnja di satronin si tetamoed dalem

BOGOR.

Pembantoe kita Egel Pencil dari sana ada kabarken:

Harep di perhatiken. Djalanen di kampoeng Bong ada sanget tiada menjenangkem bagi sasoeatoe orang yang liwat disitoe, boekan sadja di itoe djalan sekarang ada banjak toemboel roempoet yang bala; sedeng di blakang roemahnja Miss Ruth (Girlschool) poen kita tida bisa bilang baik.

Kaloe kita maee tida kena ngendjek tanah yang betjik, kita moesti maen lontjat dan baroelah terbebas dari aer-loempoe!

Kita harep sadja yang berwadjab nanti soeka tegor sama itoe orang yang mempoenjai dapoer di samping dari djalanen Bong, dan larang padanja, soepaja tida boewang aer kotoran di Gili-gili, yang bisa menerbitken hawa boesoech dan berbae.

Koepoe-koepoe malem.

Maski politie soeda oebrak-abrik sama itoe bordeel-bordeel glap dan tangkepim sama prempoan latjoer, dengan di kasi hoekoeman. Tapi pelatoeran itoe, roepa-roepanja tida bisa membikin marika djadi takoet, toetama pada itoe Tengkoelak Tengkoelak djobong. Marika-si mandor-soepaja tida terhoekoem telah djalanken roepa-roepa daja, yang politie tida bisa tangkep padanja.

Dengen begitoe kita harep politie nanti soeda oendjoeken tangan besinja, soepaja itoe prampoeran latjoer tida melakoeken perkerdjahan lebi djaeoh, sebagi yang ada teramtjam oleh wet kesofanan.

Kita maee liat, apa politie nanti bisa bikin penjegahahan padanja atawa tida!

LANTARAN TAKOET PEST.

Di ini waktoe dalem bilangan Magelang banjak orang yang ketakoe-tan di serang oleh pest, hingga membikin marika pada lari ka laen tempat yang dirasa tida ada mengerem itoe penjakit.

Begitoe djoega anak-anak moerid H. C. S. sebagian besar soeda toeroet pindah dan tinggalken sekolahannya. Begitoe lah reporter kita dari sana ada kabarken.

TARIEF POST

Aneta dapat kabar, tarief post boeat loewar negri yang baroe dan perobahan-perobahan tarief boeat kiriman post dalem Hindia Nederland, moelai berlakoe pada nanti 1 Januari 1922.

Kabar Redactie.

Kepada sekalian pembantoe dan correspondent dari ini soerat kabar saya minta dengan segala hormat soepaja dikamoedian toean-toean aken tida mengirim artikel lagi goena ini soerat kabar diantara mana ada toer-moeat ataoe beri kepoedjian diatas saya poennja diri sebagai journalist. Artikel demikian soenggoepoen kita tida beriken tempat lagi dalem ini organ. Tida dari saja takoet yang nanti aken ada orang bilang yang saya gila hor-

mat, itoe sama sekali tida, dan doenia journalistiek Melajoe soeda taoe haloean toedjoean dan tabiat saja dalem djabatan Hoofdredacter.

Ibaratnja, baiklah kaeem correspondent dan pembatoe dari ini soerat kabar, beriken critiek ataoe tjelahan diatas saja poennja boeah kalam ataoe isinja Fadjar, dari pada, beri segala kehormatan sedemikian. Lain tida, hormat dan salam dari saja.

Kabar Administratie.

Barang siapa aken ambil abonement dari ini soerat kabar moelai kwartaal yang pertama dari taoen depan jaitoe taoen 1922, aken trima courant vry moelai dari tanggal 15 December sampe penghabisanja ini boelan. Nanti satoe-ataoe doea hari kita aken mengirim kwitantie ataoe postkwitantie pada siapa yang soedah ambil abonement dari ini soerat kabar. Siapa yang soedah kirim abonementnja, bolehlah itoe kwitantie di tolak.

Kabar Kotta.

MENINGGAL DOENIA.

Pada djam 12 malem Selasa, Elang besar anaknja Pangeran Widjaja telah meninggal doenia.

PENDOEDOEK TIONGHOA DI CHERIBON, BERSIAPLAH!

Sebagaimana pembatja telah taoe, dalem Fadjar kemaren ada di moeat satoe kabar kawat dari Djokja, yang ngabarken tentang bahoewa klapanan yang menimpah pada pendoeoek di bebrada provencie di Tiongkok.

Dengen adanya itoe kabaran, kaloe betoel, saja sebagai saorang Tionghoa, soenggoe tida tega aken pelok tangan

boeat liat dan denger tentang itoe bahoewa yang sedeng menjerang pada soedara-soedara kita di sana. Maka dari itoe, saja moehoen pendoeoek Tionghoa di Cheribon dan di laen-laen tempat poela nanti soeka lantas bersiap goena adaken satoe fonds oentoek menoeoeng sama soedara-soedara kita di sana yang sedeng menangoeng nasip djelek.

Saja pertjaja dengan besar pengharepan, yang Hoekiauwi tiada aken tinggal pelok tangan, goena membrih pertoeoengan pada soedara-soedaranja di Tiongkok!

Dan kaloe saja poennja pengharepan itoe aken di samboet oleh Hoekiauwi, saja moehoen dengan sanget; *pendoeoek Tionghoa dan perkoempoelan-perkoempoelan Tionghoa di Cheribon, bersiaplah lebi doeloer dari soedara-soedara kita dilae tempat, boeat adaken itoe fonds yang saja maksoedken di atas!!!*

Begitoe djoega saja ada sanget harep, yang redactie Fadjar nanti soeka roendingken lebi djaeoh tentang hal itoe, soepaja saja poennja maksoed yang diatas bisa mendapet boewa dengan berhasil.*

Tiong Hoa Djin.

*) Toean poennja permintahan dengan sanget hati kita soeka loeoesken. Pikiran kita, yang toean ada maksoedken, kita nanti moeat dalem „Fadjar” begitoe lekas kita soeda dapat ka pastian tentang itoe bahoewa klapanan yang sedeng menjerang soedara-soedara kita di Tiongkok.

Red.

S. S. BOELONGAN.

Dalem Fadjar ini hari ada di moeat advertentie dari K.P.M., yang mengabarken bahoewa tanggal 15 ini boelan di adaken satoe Kapal extra boeat berangkat ka Singapore.

Orang-orang yang ada kaperloean dengan itoe, silahken batja sadja itoe advertentie.

Advertentiën.

KONINKLIJKE PAKETVAART M^U

Kapal api „BOELONGAN”

hari Kamis tanggal 15 December datang di Cheribon boeat terima moeatan, troes ka Singapore.

34

AUTOVERHUURDERIJ M. MEGA

Kalibaroe Zuid - Roemah No. 7 TELEFOON NO. 454.

SEDIAKAN AUTO JANG BAIK SIANG DAN MALEM. 35

Alg. Makelaars-Agentuur Comm. en Vendu-kantoor.

Telefoon No. 422 - Tjangkol

Houdt zich aanbevolen voor het houden van huisvenduties:

SUCCES VERZEKERD afrekening den dag na de vendutie.

31

TEHUUR Goede ruime kamers met of zonder kost.

Inlichtingen Administratie „FADJAR” No. 32

Ter overname aangeboden.

Tegen elk aannemeljk bod, een mak paard, goede dijnstoener met deelemankar op gummibanden, zeer geschikt om kinderen naar school te brengen.

Inlichtingen No. 27 Administratie 27 Fadjar.

LEKAS BELI LOT AMPIR ABIS.

Tamtoe arga naik tinggi Lotrij oewang leening Soerabaja prijs No. 1 f 200,000 banjaknja laen-laen prijs djoembla 5000 orang yang dapat per Lot f 10.50 tariknja 15 Decem. 1921.

Lotrij leening Tjepien Poosioe Kong-sie prijs No. 1 f 150,000 yang dapat prijs djoembla 1000 orang per Lot f 13. tariknja 30 Januari 1922.

Lotrij leening Semarang oewang Contant prijs No. 1 f 100,000 yang dapat prijs djoembla 1000 orang per Lot antara f 10.50 dari 1/4 Lot f 3. tariknja Maart 1922.

Lotrij Tiong Hoa Hwee Koan Se, marang prijs No. 1 f 25,000 yang dapat prijs djoembla 1000 orang per Lot tjoma f 4. tariknja 25 Januari 1922 Tamba ongkos kirim 1 of 2 Lot f 0.35 Rembours tida di kirim djoel lagi lain arga.

TIO LIN NIO Besoeki

THO TING GIAN Kretosono. 24

Aangeboden:

3 Zitplaatsen 7-zits AUTO aan

Dames onderwijzeressen en-of Schoolgaande kinderen, route Kedjaksan - Scholen en terug.

Inlichtingen onder No. 21 bureau Dagblad „Fadjar.”

21

HOLLANDSCHE TEKST

REDACTIE NIEUWS.

Verscheidene mensen zijn bij ons op kantoor gekomen om onder vier oogen de belofte van ons af te dwingen, dat wij het redactie geheim onder geen enkele voorwaarde zullen schenden. Wij verklaren hier nogmaals plechtig, dat het redactie geheim ons heilig is. Wij verzoeken echter onze berichtgevers, die ons duistere zaken en wontoestanden ter belichting zenden, dit te doen, zonder de minste overdrijving. Wij zullen onze zoeklichten in haar volle sterkte daarop laten schijnen, zonder aanzien des persoons.

UIT HET HOOGLAND.

II.

Zoals ik in mijn eersten brief u heb beloofd, waarde hoofdredacteur! zal ik in mijn tweeden terugkomen op het wardisme, dat in mijn eersten onderwerp mijner bespreking heeft gevormd. Welnu, ik los nu met dezen mijn belofte in.

Maar voordat ik daartoe overga, zou ik één ding voorop willen stellen. Dit n.l., dat ik er niet aan denk, critiek te oefenen op de leer van den heer Kalengkongan. Wie critiek over die leer zoekt in mijn geschrift is op een verkeerd pad en zou een groote fout begaan. Zoolang ik het origineel werk van den heer Kalengkongan nog niet onder de oogen heb gehad, zoolang dien ik daarover te zwijgen. Uit respect voor den verkondiger der leer. Doch ook uit zelfrespect.

Ik heb u beloofd, naast het wardisme te plaatsen het geloof (of wijsgeerig stelsel) der oosterlingen (of oostersche rassen). En zal het pars prototo in dit geval willende laten gelden, dan het javanisme onder de loupe nemen. Het javanisme, waaronder ik versta het amalgaam van animisme, sijwaisme, buddhisme en islamisme. Dit laatste, zijnde hier ingevoerd door handelsrijvende landgootten van den grooten profeet Mohammed, dan voor zooverre het in 5 eeuwen tijds ingang heeft kunnen vinden in het wijsgeerig denken van den Javaan.

Om den Javaan goed te begrijpen houde men rekening met de hypothese, dat alles, wat op dit ondermaansche gebeurt niets anders dan spiegelbeeld is van wat ook plaats vindt op andere (hoogere) gebieden. Ik zal u een voorbeeld noemen om mijn woorden te verduidelijken. Een volk bij het javaansche, wordt eeuwen lang overheerscht door een vreemd volk. Zonderdat het in staat is om zich het vreemde juk van den hals te schuiven. Zonder bij machte te zijn weer zich zelven meester te worden. Wel, zegt de Javaan, dat is zijn ta'dir. Dit arabische woord gebruikt hij sedert hij bekeerd heet tot den islam.

Maar als u in de gelegenheid bent wat nader daarop in te gaan, dan zult u reeds heel gauw merken, dat hij onder dat woord ta'dir iets verstaat, wat zijn arabische leermeester niet heeft bedoeld, niet bedoel kan hebben.

In zijn naviteit meent de Javaan, dat de Alwijze het zoo verordeneerd heeft tot den bestwil van den Javaan zelf. Hij meent dan verder, dat op hogere gebieden het prototypen van het javaansche volk eveneens een zekere vreemde overheersching moet dulden. En hier op aard zal het djawa-volk niet bij machte blijken zich te ontworstelen uit den greep van den vreemdeling, zoolang het zijn evenbeeld op hooger gebied niet lukt zich los te worstelen.

Een ander voorbeeld. In zekere streek breekt een epidemische ziekte uit. Om maar wat te zeggen bijv. pest. Tracht maar den Javaan duidelijk te maken de rat-vloo-mensch-theorie der dokters. Hoogstens zal de Javaan kunnen begrijpen dat de groote Geest van de pestziekte zich heeft bediend van de rattevloo, om slachtoffers onder het menschedom te maken. Doch uit zijn hoofd praten, dat het niet de pestinè is van het pest-slachtoffer, om onder de verschijnselen der ziekte te sterven, zult u niet Hij zal dan nog veel en velerlei aanvoeren, om zijn opvatting der ziekte met bewijzen te staven. Hij zal u vertellen van zijn droomen van den eenen of anderen grooten heer die in de desbetreffende desa komt reizen en nu voor zijn gevolg menschen noodig heeft. Welke menschen dan uitgezocht worden door de rattevloo, besmet met den pestbaacil. Dit laatste zal hij u toegeven, zoo halstarrig in zijn meeningen is hij nu weer niet.

Om kort te gaan, wanneer het u lukt, om een dusdanig vertrouwen van den Javaan te winnen, dat u een doodgemoedereerd praatje met hem

kunt maken, dan zult u heel gauw merken, dat hij tegen het wardisme zeer veel heeft in te brengen. Hij zal u er op wijzen, dat wij slechts de schaduwbeelden bij het wajangspel gelijk zijn. Dat wij ons niet de wajangpoppen zelf moeten verbeelden. Dat de schaduwen op de kelir er niet zouden wezen, kunnen zijn zonder de poppen onze prototypen op hogere gebieden. Dat het leven, of het schijnbare leven dan volgens de opvatting van den Javaan, afhankelijk is van den dalang, die met de poppen doet, wat hij wil. En hier komt het god-geloof even om den hoek kijken.

Maar, zegt de Javaan, ook de dalang is slechts schynbaar almachtig over de poppen en dus indirect over de schaduwbeelden (d.w.z. wij in zijn filosofisch denken). De dalang is afhankelijk van het karakter der poppen. Zou bijv. nimmer Ardjoena kunnen laten verliezen tegen Boeta Tjakil. Of Boeta Tjakil Soembadra kunnen doen rooven.

Er is een javaansch spreekwoord, dat zegt:

Wajang manoeet dalang,
Dalang manoeet wajang,
hetgeen vrij veertaald zou luiden, dat moge de wajang afhankelijk zijn van den dalang, die de poppen laat dansen naar zijn wil, de dalang echter afhankelijk is van de wajang.

Mystisch opgevat wil het spreekwoord zeggen, dat moge een Almachtige ons naar Zijn wil besturen, omgekeerd Hij tot zeer groote hoogte afhankelijk is van ons, Zijn eigen schepping. Met een ondeugdelijk menschenmateriaal zal zelfs God niets van betekenis kunnen bereiken.

U ziet, hoofdredacteur! hoe de voor zoo devoot doorgaanden Javaan eigenlijk in zijn diepste wezen een atheïst is. Zij het geen atheïsme in zij afschuwelijke westersche gedaante, dat hij beledigt.

Wanneer de Javaan dan ook op zijn sawah offert aan Dewi Sri, of zelfs daar de paringsdaad verricht, om de godin der vruchtbaarheid gunstig te stemmen, dan is de diepe gedachte daarvan niet een deemoedigheid smeeken om gunst, maar hij is niet ongelijk aan den communist met zijn moties op openbare vergaderingen dat doet ten opzichte van de regering, die hij bestrijdt, doende de machten te dwingen te doen, wat hij wil, wat hij wensch.

Ik geloof niet, dat ook maar een enkele Javaan bewust is van zijn atheïsme, tenzij dan een volging van Samin met zijn (A) Dam-godsdienst. Doch zeer zeker straalt er uit zijn kinderlijk naïef geloof het vertrouwen, dat schiep God ons naar Zijn evenbeeld, wij op onze beurt Hem hebben geschapen.

Dat alles nu in verband gebracht met het wardisme. Dan is deze voorspelling niet al te gewaagd, meen ik, dat de Javaan zeer zeker tot vrij groote hoogte mede zal gaan met den heer Kalengkongan. Hij zal begrijpen, dat het de placenta is geweest, die voor de voeding van het kind in wording tijdens het leven in de baarmoeder heeft gezorgd. Dat de placenta daarmee een rol van zeer groote en hoge waarde heeft vervuld, n.l. de rol van den zelfofferaar, van hem, die zich zelf geeft ten bate van zijn broeder, het foetus.

Ik ben geen christen en zou niet graag er voor worden gehouden dat ik met mijn geschrift den mooien eeredienst van den Nazarener wil beschermen tegen de aanvallen van den atheïst, die het christendom in wezen niets anders wil doen zijn dan de placenta-verheerlijking, dat de Heiland-mijthe ten slotte terug te brengen is tot de aanbidding van de moederkoek.

Integendeel, ik zou dit willen opwerpen, dat wanneer het inderdaad waar is, dat de mooie offerrol door de placenta op zich genomen den denkenden geest van den voorchristelijken tijd aanleiding heeft gegeven tot het uitdenken van de Heiland-mijthe, er nog plaats is voor de vraag, of in andere gebieden geen Christus werkelijk aan het kruis is gestorven? Wat op dit ondermaansche gebeurt is een afspiegeling van wat op hogere gebieden plaats heeft, niet waar? En wie bewijst mij, dat geen Jezus op bijv. het nirwanisch gebied zich heeft gegeven als zoenoffer voor de zondige menscheid?

Deze vragen nu zullen de bedenkingen zijn, die men van javaansche zijde zal vernemen, wanneer het wardisme den weg zal weten te vinden tot de groote massa in dit land. En zoolang het wardisme niet vermag al die vragen op te lossen, en dat zal het moeilijk kunnen, aangezien een dwaas meer vragen kan stellen dan tien wijzen kunnen beantwoorden, zoolang twijfel ik er aan, of de heer Kalengkongan succes zal hebben onder de inlanders. Of in het algemeen onder de oosterlingen.

In de westersche maatschappij zal

de ontvangst van het wardisme evenmin gunstig zijn. Indien de heer Kalengkongan een goed kwart eeuw geleden was gekomen met zijn vinding, zou hij den bodem van Europa uitermate geschikt hebben gevonden voor de ontvangst van het door hem uitgestrooide zaad. Hij had toen Büchner naast zich kunnen vinden met zijn „Kracht en Stof". Het stofgeloof vierde toen hoogtij. En men werd toen voor niet voor vol aangezien, wanneer men naast de stof nog wat anders aannam ter verklaring van het wereldgebeuren. Maar nu? . . . theosofie, spiritisme, magnetisme enz. zijn den heer Kalengkongan voor geweest

WIRANGRONG.

Stadsnieuws.

SCHEEPSBERICHTEN.

Op de reede liggen.
S. S. „Atjeh" voor lossing en lading van stukgoederen; vertrekt heden rechtstreeks naar Belawan-Deli en Penang.

S. S. „Menggala" van Palembang voor het lossen van hout en lading van stukgoederen; vertrekt heden naar Semarang.

S. S. „Boelangan" (extradienst) wordt Donderdag a.s. hier verwacht voor het innemen van lading en vertrekt daarna rechtstreeks naar Singapore.

WAARZEGGERIJ.

In onze stad loopen thans een paar van de z.g. „Fortune Tellers", die heel wat geld van de goed geloovigen in de wacht sleept. Wij weten niet precies of „humbugging the public" hier geoorloofd is. In de Britsche koloniën is zulks een strafbaar feit. Niet onwaardig is het volgende verhaal van hetgeen een z.g. „Fortune Teller" overkomen is, in zijn al te ijverige poging om een Engelschman er tusschen te nemen. „Let me read your hand Sir" zei de waarzegger, „I'll tell you something very interesting about your past, your present en your future". „Zoo!" antwoordde de Engelschman. „Weet je, dat ik op dat gebied veel meer weet als jij? Ik kan je nu precies zeggen wat je morgen zal overkomen". „Nee, dat geloof ik niet" zei de waarzegger met een uitdagenden grinslach op zijn gezicht. „Nou! Zal ik het je zeggen?" De waarzegger stemde toe. „Wel! Luister nu maar eens. Je zult morgen voor den rechter gebracht en beboet worden met f 25.00 en meteen gaf de Engelschman, die een magistraat bleek te zijn, orders om den waarzegger in hechtenis te nemen. Den volgenden dag werd onze „Fortune Teller" voor den rechter gebracht, en wie schetst zijn verwondering, toen hij in den rechter denzelfden Engelschman, die hem had voorspeld, zag? De beduude waarzegger werd beboet met f 25.00 voor het feit van waarzeggerij. „Nou! vroeg de magistraat, „hoe vind je mijn voorspelling?" De waarzegger zweeg en betaalde zijn boete. Met de eerstvolgende boot vertrok hij, om zijn geluk te beproeven in „fields new and pastures wide".

Nederlandsch Indië.

EENE EXCURSIE NAAR HET KROMONG-GEBERGTE IN CHERIBON

Onze correspondent schrijft ons:

De Landbouw-Technische Vereeniging van Suiker-geëmployeerden te Cheribon had onlangs eene excursie uitgeschreven naar het Kromong-gebergte. Daar de heer F. Buning aldaar steengroeven in exploitatie heeft en een kenner bij uitnemendheid is van het Kromong-gebergte, was hij voor ons de aangewezen leider. Met groote bereidwilligheid werd het leiderschap door ZEd. aanvaard.

Hoewel het den leden niet bekend was, dat het wetenschappelijke uitstapje samenviel met een jubileum van den heer Buning, bleek de belangstelling toch zoo groot te zijn, dat des Zaterdag, 's morgens om acht uur 57, deelnemers den tocht aanvaardden.

Op weg. Vanaf de verzamelaarsplaats, de administrateurs-woning op de S.O. Gempol voerde onze weg Zuidwaarts naar Tjipanas, waar de koolzuur bronnen werden bezichtigd. Het was daar een merkwaardig geologisch plekje. Schuimend en bruisend treed het door kalk, zwavel en krachtig borrelende gassen melkachtige, grijze

water in twee kolen voor den dag. Lucifers, ontstoken, doofden op korten afstand van den grond onmiddellijk uit.

Eenige schreden Noordwaarts van deze water uitvoering was de emanatie van het koolzuur duidelijk te constateeren door de trillingen in de atmosfeer. Daar de heer Buning op het Diëng-plateau door het inademen van een koolzuurgolf bijna om het leven was gekomen, was het raadzaam, uitermate voorzichtig te zijn om het dicht over den grond hangende koolzuur niet op te dwarrelen. Velen onzer was het n.l. niet bend, dat men door het inhaleeren van koolzuur in een ondeelbaar oogenblik weg is en men blij mag zijn, door kunstmatige ademhaling bijgebracht te kunnen worden.

De geheele bedding, waardoor het water uit de reeds genoemde kommen en een ondergronds beekje zich ontlasten, schitterde helwit in het licht van den mooien dag. Daar, waar bij den oorsprong van het dood-bren-gende gas een klein bamboehuisje een offerplaats omsluit, heeft zich fijn-verdeelde, prachtig gele zwavel afgezet. Verderop is het uitloogings-proces van den bodem reeds zoover voortgeschreden, dat de roode lateriet pleksgewijze aan den dag treedt. Stopverfachtige, wit gele klei van hoge zuiverheid, eveneens daar gevonden, wijst op kaoline-vorming.

Op denzelfden weg terugkeerende bereikten de 21 auto's, gelukkig ook de enkele zware exemplaren, veilig en wel over de vele kleine bruggetjes den Goenoeng Giwoer, het brandpunt der exploitatie.

Drie heuvels.

Als merkwaardigheid treft het, hier drie heuvels naast elkaar te vinden, waarvan de meest Oostelijke licht gekleurde andesiet oplevert, de Westelijke gelegen heuvel uit blauwzwarte bazalt en de in het midden gelegen top uit een overgangsvorm van beide gesteente-soorten bestaat. Boven op den Oostelijken heuvel keken wij in een diepen, gegraven krater, waarin het krioelde van mannen en vrouwen, die bezig waren de andesiet-blokken vrij te maken, deze volgens het breukvlak te splijten en de bij deze bewerking afspringende stukken, de nog productieve steenslag, te verzamelen en te transporteren. Van de groote andesiet-platen worden tegels gemaakt.

Op den bazalthuvel bewonderden wij het in zuilenvorm uitgekristalliseerde gesteente, dat vroeger hogere overeind gestaan moet hebben, doch later omgevallen is, waardoor voor ons de zuilen in horizontale richting zichtbaar waren.

Onder lommerrijk geboorte werd het harde blauwzwarte gesteente tot steenslag geslagen.

De lafenis op deze plaats verstrekt onderhield de goede stemming en maakte ons sterk tot voortzetting der excursie.

Van den andesiet-heuvel uit heeft men een verrukkelijk uitzicht op een buitengewoon interessant landschaps-panorama. Op den achtergrond, het geheele landschap domineerd, de machtige vulkaankegel van den Tjerimal en Noordostwaarts zich daaraan rijdend de kleine bergen van het Kromong-gebergte, waarvan de Goenoeng-Koeda, met zijn ingezakt zadel, zich recht voor ons verheft. De donkergroene begroeiing van berghellingen, desa's en wegen, de lichtgroene, pas aangelegde sawah's, het bruinachtig rood van den grond, vormen vroolijke contrasten, die nog verlevendigd worden door de lichtweerkantsing van beveloide sawah-terrassen en een helderblauw uitspan-sel, waarin witte en grijzende wolken de strakheid verdrijven. P. B.

Slot volgt.

Allerlei.

GEDACHTEN.

De domheid plaatst zich op de eerste ryen om gezien te worden; het verstand plaatst zich op den achtergrond om te zien.

De pen troost meer dan de godsdienst en foltert meer dan de inquisitie.

Vliegen zyn journalisten; niets is hun heilig.

Carmen Sylva.

De zucht om onschuldigen in het ongeluk te storten, is de hartstocht der gewetenloozen.

Fadjar.

TELEGRAMMEN

UIT ANDERE BLADEN.

STERVEND RUSLAND.

Londen (Str. T.), 5 Dec. In een te Oxford gehouden redevoering verklaarde Krassin, dat het aantal Russen, die onder de gevolgen van den hongersnood te lijden hebben, 37 miljoen bedraagt, waarvan 21 miljoen, inclusief 8 miljoen kinderen, zich door den hongerdood bedreigd zien.

Krassin schreef den hongersnood in de Wolgadisistricten toe aan de militaire invasies, welke door de Entente gefinancierd werden, gevolgd door een jarenlange droogte.

Steun diende te worden verleend door middel van een internationale leening, welke Rusland niet kon sluiten, daar de Entente den sovjet weigert te erkennen.

STEUN AAN RUSLAND.

Washington (Str. T.), 7 Dec. De Senaat nam het wetsontwerp aan, waarbij het surplus aan medische en chirurgische benodigdheden ter beschikking wordt gesteld van Rusland.

BURGENLAND.

Londen (Str. T.), 5 Dec. Uit Weenen wordt gemeld, dat Oostenrijk de militaire bezetting van Burgenland voltooid heeft.

NIEUWS UIT DUITSCHLAND.

Berlijn, (Str. T.), 7 Dec. De Pfaelzische Bank te Ludwigs-hafen heeft een verlies van 340.000.000 Mark geleden, naar men beweert tengevolge van speculaties door ambtenaren, bij de bank werkzaam. De Deutsche Bank heeft ingegrepen teneinde verliezen voor de inleggers te voorkomen.

Een honderdtal personen werd gedood bij een ontploffing in de Nobel dijnamiëtfabrieken te Saarlouis.

SPOORWEG-ONGELUK.

Philadelphia (Str. T.), 6 Dec. Bij een botsing tusschen twee persontreinen werden 22 reizigers gedood en velen gewond.

De verongelukte wagons vatten vuur, waardoor verschillende personen zijn verbrand.

HET ARBUCKLE-PROCES.

Londen (Str. T.), 5 Dec. Uit San Francisco wordt gemeld, dat de twee jury-leden, die voor de veroordeeling van Ar buckle stemden, beiden vrouwen waren. De ééne weigerde, de getuigen-verklaringen te overwegen en verklaarde bij den aanvang der beraadslagingen, dat zij niet van meening zou veranderen, „al zou de hel ook bevriezen".

Ar buckle verklaart dat het resultaat een moreele vrijspraak beteekent. De zaak zal den 9den Januari opnieuw in behandeling worden genomen.

Vernomen wordt dat bij de eindstemming bleek dat tien jury-leden voor een vrijspraak waren.

DE IERSCHE KWESTIE.

Londen, (Str. T.), 6 Dec. Naar aanleiding van het Iersche vergelijk heeft de Koning het volgende telegram aan Lloijd George gezonden: „Ik ben verrukt over het schitterenden nieuws en feliciteer U van ganser harte met dit succesvol einde van de moeilijke en langdurige onderhandelingen, een succes dat te danken is aan het geduld en den verzoeningsgezinden geest waarvan gij voortdurend blijk hebt gegeven. Ik acht mij inderdaad gelukkig, door mijn redevoering te Belfast in geringe mate te hebben bijgedragen tot dit groote succes."

Het parlement zal onmiddellijk bijeengeroepen worden om de Iersche overeenkomst te ratificeren.

Advertentiën.

HOTEL „FLORA" KOENINGAN CHERIBON TELEFOON No. 20.

Soedah kesohor kebakkannya dan boleh di lawankan dengan lain-lain hotel. Pembajaran pantes, makanan baik dan penggawe radjin.

Memoedjiken dengan hormat, W. A. EKRINGA.

5.

ALGEMEEN MALEISCHE = HOLLANDSCH
NIEUWS EN ADVERTENTIEBLAD
„FADJAR”

Ter pimpin oleh J. C. WEIJDEMULLER

Terbit saben hari dan mempoenjai drukkerij sendiri, soepaja bisa bekerdja dengan segala merdika dan tida tergatoeng lagi pada siapa djoega

Pembangoenan Peladjaran

Menjoe kakan Penghiboeran

Satoe soerat kabar boeat segala bangsa

Satoe soerat kabar jang mempoenjai haloean loeroes, lempeng dan merdika (**vrijzinnig-democraat**)

Satoe soerat kabar jang beri roepa-roepa kabaran dan semoea artikel terkarang oleh kaoem journalist jang terpladjar dari bangsa Tionghoa, Boemipoetra dan Blanda

Soerat kabar bahasa Melajoe dan Blanda, mempoenjai telegram sendiri dan mempoenja agent-agent di seloeroeh Hindia Nederland dan di Europa

Soerat kabar jang tida sadja tjampoer dalem politik, tetapi aken membelah segala perkara jang adil oentoek kebaikan sekalian (**ALGEMEEN BELANG**)

Satoe soerat kabar jang saben hari aken moeat: Hoofdartikel bahasa Melajoe dan Blanda, kabar Hindia dan Europa, Politiek, Sport, Toneel, Pemandangan, Nederlandsch Indische films dan Cheribonsche films, Hasil Hindia, Feuilleton dari bahasa Melajoe dan Blanda, Kabar pasar dan Koers, saben hari Septoe ada gambar sindiran (*Spotprent en Caricatuur*), Kabar wang dan Economie, dan lain-lain

Satoe soerat kabar jang mempoenjai pers baroe (snel-pers) letter baroe dan tjitak di kertoe jang bagoes dan poeti soepaja bisa dibatja dengan gampang dan senang.

Satoe soerat kabar jang mempoenjai detective sendiri jang soedah terkenal di antero Djawa Tengah jaitoe toean

W. PROJECTOR

Semoea karangan di toelis special boeat „FADJAR” sendiri

Oplaag 3000 dan disiarken di seloeroeh Hindia

Harga abbonement boeat Cheribon f 5.- per kwartaal
Kirim sama post f 6.- " "
Kirim keloear Hindia f 7.50 " "
Pembayaran kirim lebih doeloe, dan berlangganan paling sedikit 3 boelan.

Di atas ini streep boleh goenting

Soerat permintaän berlangganan

(Di masoeken dalem envelop terboeka serta dikirim selakoe drukwerk sasoeadahnja ditemplek dengan franco f 0.025)

Kepada Administratie „FADJAR” di Cheribon.

Jang bertanda tangan di bawah ini hendak berlangganan boeat lamanja . . . boelan pada soerat kabar „Fadjar” a f . . . per kwartaal (tiga boelan).

Nama _____
Straat _____
Tempat tinggal _____
Harga langganan dikirim sama _____

Nommer lepas f 0.15 per lembar

Minoemlah

Z. H. B.

BIER

Dimana-mana toko boleh dapat

Oeij Keng Tjaij & Co.

CHERIBON.

Agent

Photographer-KENG HENG

KARANGGETAS CHERIBON
Telf. No. 108 - Roemah No. 113

Sedia kajoer Lijs pigoera roepa-roepa dan sanggoep bikin potret matjem-matjem dengan rapi dan soeka djoega tjoetjiken katja potret.

Harga Bersaingan

N. V. AUTOHANDEL
EN REPARATIE-ATELIER

„Het Nieuwe Centrum”

Kedjaksan 26 Telefoon. No. 368

CHERIBON.

Steeds huurautos beschikbaar.

VERKOOPHUIS

TJANGKOL.

TELEFOON 422.

Steeds voorradig nieuw en tweedehandsch meubilair en ijzeren ledikanten. Bezaagde hout in oesoeks en planken. Cement enz. enz.

- Java Cold Storage -

Kedjaksan 74. Telefoon 202.

Provisien & Dranken Sigaren Tabak Sigaretten
Nulite Gassolinelampen Onderdeelen & Kousjes.

Iederen dag versch verkrijgbaar:

van de

Worstfabriek

M. de ROODE.

Versch.	Pekelvleesch	per pond.	f
"	Rookvleesch	"	2.25
"	Geroekte worst	"	3.00
"	Duitsche Leverworst	"	2.75
"	Bloedworst	"	2.25
"	Boterhammenworst	"	3.00
"	Sousijse de Bologne	"	3.00
"	Duitsche Metworst	"	2.75
"	Geroekt Spek	"	2.25
"	Braadworst	per stuk.	0.40
"	Tronkforter knakworst	"	0.50
"	Rolpens in 't Zuur	per pond	3.00
"	Leverworst in 't Zuur	per stuk	0.60
"	Leverworst in 't Zuur	per stopflesch	3.00
"	Hoofdkaas met stopflesch.	"	1.50

Beleefd aanbevelend.

R. FRANTZEN.

LOTERY-LEENING!

Tiong Hwa Hwee Kwan Semarang Hoofdprijs f 25.000 Mainnja tanggal 25 Januari 1922. Harga per lot f 3.10
E. C. I. L. Mij. Batavia Hoofdprijs f 150.000 Mainnja tanggal 30 Januari 1922 Harga per lot f 12.50
E. C. I. L. Mij. 1/5 lot Hoofdprijs f 30.000 Mainnja tanggal 30 Januari 1922 Harga per lot f 2.60
N. V. Toko Preanger Hoofdprijs f 100.000 Mainnja tanggal 22 Februari 1922 Harga per lot f 12.50
De Eglantier Semarang Hoofdprijs f 100.000 Mainnja tanggal 15 Maart 1922 Harga per lot f 10.10
De Eglantier 1/4 Semarang Hoofdprijs f 25.000 Mainnja tanggal 15 Maart 1922 Harga per lot f 2.60
Soc. Ons Genoegen Hoofdprijs f 100.000 Mainnja tanggal 1 April 1922 Harga per lot f 10.10

Aangeteekend tamba f 3.35. Rembours tamba f 0.75.

Trekkingslijst dengan tjepet nanti dikirim per-tjoema pada toean-toean jang beli lot dari saja seperti biasa.

BOLEH PESEN PADA:

PEK PANG ING-GRISEE.

AUTOHANDEL A. MEIJER
CHERIBON.

TJANGKRING - Telefoon 157

Laadstation boeat accus. Oxigeen laschrichting.

GIETERIJ, REPARATIE-ATELIER.

Kasie sewah vrachtauto's sama aanhang, kekoeatan sampe 5 ton.

PRIJS BERLAWANAN:

Agent dari: Pakard Six en Twin Six
Nash Six, Allen four, Overland model 4.

Dalem stock: Continental, Goodricht dan Dunlopbanden.